

- Separació de variables en l'eq. de Poisson en dominis rectangulars

$$\begin{cases} u_{xx} + u_{yy} = 2y, & x \in (0, \pi), y \in (0, 2\pi) \\ (*) \left\{ \begin{array}{l} u(x, 0) = 0 & x \in [0, \pi] \\ u(x, 2\pi) = 2\pi x^2 & x \in [0, \pi] \\ u(0, y) = 0 & y \in [0, 2\pi] \\ u(\pi, y) = 1 & y \in [0, 2\pi] \end{array} \right\} \text{ (condicions de frontera tipus Dirichlet)} \end{cases}$$

• Pas 0: L'edp $u_{xx} + u_{yy} = 2y$ no és homogènia, per tant en 1er. lloc hem de trobar una solució particular que ens permeti eliminar el terme no homogèni "2y". Indicació: Anem a buscar $v(x, y)$ una solució particular de $u_{xx} + u_{yy} = 2y$ en variables separades, i.e., $v(x, y) = \alpha(x) \cdot \beta(y)$. Cal: $v_{xx} + v_{yy} = \alpha''(x)\beta(y) + \alpha(x)\beta''(y) = 2y$. Com que el terme de la dreta, $2y$, no depèn de x i és lineal en y , és natural triar $\beta(y) = y$, de forma que $\beta''(y) = 0$. Llavors, si fem $\alpha(x) = x^2$ l'equació és complèta. Triem doncs $v(x, y) = x^2 y$

Fem ara el canvi de funció incògnita $w(x, y) = u(x, y) - v(x, y)$. Llavors, $w(x, y)$ verifica:

$$(*) \left\{ \begin{array}{l} w_{xx} + w_{yy} = 0 \quad \left(\text{ja que } v(x, y) \text{ és solució particular de la edp no homogènia} \right) \\ w(x, 0) = u(x, 0) - v(x, 0) = 0 - 0 = 0 \\ w(x, 2\pi) = u(x, 2\pi) - v(x, 2\pi) = 2\pi x^2 - 2\pi x^2 = 0 \\ w(0, y) = u(0, y) - v(0, y) = 0 - 0 = 0 \\ w(\pi, y) = u(\pi, y) - v(\pi, y) = 1 - \pi^2 y \end{array} \right.$$

• Pass 1: observeu que l'eq. (***) per a w té una única condició de frontera no homogènia! No cal fer-lo

• Pass 2: Busquem solucions en variables separades $w(x, y) = X(x) Y(y)$ de l'eq. homogènia auxiliar associada a (***)

$$(*) \begin{cases} w_{xx} + w_{yy} = 0, & x \in (0, \pi), y \in (0, 2\pi) \\ w(x, 0) = 0 \\ w(x, 2\pi) = 0 \\ w(0, y) = 0 \end{cases}$$

obtenim les condicions:

$$X'' Y + X Y'' = 0 \Leftrightarrow \boxed{-\frac{X''}{X} = \frac{Y''}{Y} = \mu \equiv \text{Const.}}$$

$$X(x) Y(0) = 0 \Rightarrow \boxed{Y(0) = 0}$$

$$X(x) Y(2\pi) = 0 \Rightarrow \boxed{Y(2\pi) = 0}$$

$$X(0) Y(y) = 0 \Rightarrow \boxed{X(0) = 0}$$

• Resolem l'eq. per Y :

$$\left. \begin{aligned} Y'' &= \mu Y \\ Y(0) &= Y(2\pi) = 0 \end{aligned} \right\} \begin{aligned} &\text{P.V.F. homogèni per a } Y \\ &\text{vapt's: } \mu = \mu_m = -\frac{m^2}{4}, \quad m = 1, 2, 3, \dots \end{aligned}$$

$$\text{fup's: } Y_m(x) = \sin\left(\frac{m y}{2}\right)$$

(fem $B=1$)

• Resolem l'eq. per X :

$$\left. \begin{aligned} X_m'' &= -\mu_m X_m = \frac{m^2}{4} X_m \\ X_m(0) &= 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \begin{aligned} X_m(x) &= A \cosh\left(\frac{m x}{2}\right) + B \sinh\left(\frac{m x}{2}\right) \\ 0 &= X_m(0) = A \end{aligned}$$

$$\text{Per tant: } X_m(x) = \sinh\left(\frac{m x}{2}\right)$$

(fem $B=1$)

$$\text{Així: } \boxed{U_m(x, y) = X_m(x) Y_m(y) = \sinh\left(\frac{m x}{2}\right) \sin\left(\frac{m y}{2}\right), \quad m \geq 1}$$

Pas 3: Resolem l'eq. (***) per a w .

Per homogenitat de l'eq. (***)', qualsevol combinació de solucions en variables separades és solució de (***)':

$$w(x, y) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n U_n(x, y) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n \sinh\left(\frac{nx}{2}\right) \sin\left(\frac{ny}{2}\right)$$

Om els coeficients $\{a_n\}_{n \geq 1}$ els determinem imposant:

$$1 - \pi^2 y = w(\pi, y) = \sum_{n=1}^{\infty} \underbrace{a_n \sinh\left(\frac{n\pi}{2}\right)}_{b_n} \sin\left(\frac{ny}{2}\right), \quad y \in [0, 2\pi]$$

Per tant, els coef's. $\{b_n\}_{n \geq 1}$ són els coef's de Fourier del

desenvolupament de $f(y) = 1 - \pi^2 y$ en sinus en l'interval

$[0, 2\pi]$, i.e.,

$$b_n = \frac{2}{2\pi} \int_0^{2\pi} (1 - \pi^2 y) \sin\left(\frac{ny}{2}\right) dy \stackrel{\text{integram per parts}}{=} \frac{1}{\pi} \left. \frac{\cos\left(\frac{ny}{2}\right)}{-n/2} \right|_{y=0}^{y=2\pi}$$

$u = 1 - \pi^2 y; \quad dv = \sin\left(\frac{ny}{2}\right) dy$

$$-\frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} \frac{\cos\left(\frac{ny}{2}\right)}{-n/2} \cdot (-\pi^2) dy = 4\pi^2 \frac{(-1)^n}{n} + \frac{2}{\pi} \frac{1 - (-1)^n}{n}$$

\uparrow Recordem: $\cos(n\pi) = (-1)^n$

\leftarrow integral immediata

Així:

$$w(x, y) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{b_n}{\sinh\left(\frac{n\pi}{2}\right)} \sinh\left(\frac{nx}{2}\right) \sin\left(\frac{ny}{2}\right)$$

i finalment:

$$u(x, y) = v(x, y) + w(x, y) = x^2 y + w(x, y)$$

és la solució de l'eq. (*)